

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fiecare publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful Român”

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe trimestrul Aprilie-Iunie al anului 1884, cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foaiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire pîlîngă asigurațiunii postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumerantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al poștei ultimei se fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfîrșește cu ultima Decembrie 1883, ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista, sau a întârzia cu espedirea foiei*).

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

*) O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fășii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 21 Martiu, 1884.

Diariul „Adevărul” din Bucuresci ocupându-se din nou în formă cu politica românilor din Austro-Ungaria, vorbește la adresa noastră, reflectînd de tot superficial la răspunsul ce i lam dat în numărul 30 al acestui diariu.

Deducțiunile diariului din Bucuresci sînt precăt de copilărești pe atît de lipsite de adevăr, și dacă mai reflectăm încă odată, o facem din respectul cătră bărbatul, sub a cărui firmă se prezentează diariul „Adevărul”.

Constatăm că fratele, care deocamdată scrie în provocatul diariu din Bucuresci, nici cu un cuvînt nu ne-a chiarificat în privința atitudinii, ce ar fi să luăm în ticăloasa stare politică dela noi. În locul acestora a aflat cu cale a suspiționa din nou, a arunca invective asupra bărbatilor nostri politici, și în special află o deosebită predilecțiune a vorbi cu dispreț despre actualul nostru arhiepiscop, și metropolit. Pre noi nu ne pune în mirare manevra trațiilor dela „Adevărul” căci calumniările, invectivele și suspiționările s'au ridicat la dogmă politică în diaristica noastră, și frații dela „Adevărul”, ca oameni moderni, încă nu vor face excepțiune dela regulă generală în această meserie cu mare trecere. Vom primi deci de caracteristica timpului purtarea confratelui din Bucuresci, și vom mai reflecta încă odată la unele și altele, cari poate vor fi în folosul dreptei cauze pentru care am luat condeiul.

Și noi trăim în credința că direcțiunea politică, ce românii din Ungaria și Transilvania trebuie să urmeze, nu poate să fie decăt rezultanta dorințelor și aspirațiunilor poporului român. În această credință am trăit și cu această credință stăm și acuma la vorba cu frații nostri din Bucuresci. Pe această credință basati ne permitem a ruga pre frații din Bucuresci să ne spună cu sinceritate, care sunt dorințele și aspirațiunile poporului român — și ca să țermurim noțiunea poporului român dicem noi — din Ungaria și Transilvania? Cerem răspuns precis ca să ne luminăm, și frații dela „Adevărul”, dacă se interesează de soartea poporului român dela noi nu se vor ascunde sub frase ca acestea: „Noi am scî discuta în modul cel mai obiectiv (va se dică recunoașteți că până acuma n'ați fost obiectivi, Red. T. R.) în ce privește direcția politică ce ar trebui să urmeze Românilor ardeleni, dar a ne încurca la vorbă cu oamenii de seama celor dela „Telegraful Român”, ar fi o adevărată pierdere de vreme.” Asemenea frase stereotipe se potrivește în gura unor oameni ignorați, cari evită ori ce discuție în meritul lucrului, sînt de tot nepotrivite însă în gura oamenilor de talia celor dela „Adevărul”, și ele nu probează nici caracter, nici inimă pentru suferințele poporului nostru, din contră vorbesc pentru presupunerea noastră,

că frații din Bucuresci vînează popularitate în sarcina românilor din Austro-Ungaria.

Aspirațiunile poporului român din statul nostru numai sînt secretul viitorului. Dorințele și aspirațiunile poporului român, dacă e vorba să le exprimăm noi în câte-va cuvinte, sînt: „a trăi și a prospera ca români aici unde ne-a pus Dumnezeu.” Prin urmare rîu, de tot rîu lucră publicității cari vreau să ne prezenteze lumii ca popor antidinastic, antipatriotic, gravitant în afară, turbulent, leneș, viclean, asemenea și cei ce ne prezentează ca popor escluvivist, neconșci de sine și de chemarea sa, șuchiat, care nu și trage seama cu împregiurările, și nu scie invîța din pășaniile trecutului.

Solidaritatea și rumperea dela trupul națiunii sînt două noțiuni, pre cari călărește presa română cu multă predilecțiune și se înțelege și frații dela „Adevărul.” La acestea se mai adaoge „totalitatea”, la care reflectează Onorabilul domn Tr. în corespondența din Sibiu.

Nime nu trage la indoială că solidaritatea poate face minuni, numai căt solidaritatea în direcțiune bună. Maioritatea inteligenței noastre — dicem inteligența și poporul il lăsăm în amarăciunea lui, căci toate desastrela luândui numele în deșert le am adus asupra lui fără voia și conșciința lui, majoritatea inteligenței noastre dela dualism incoace a observat așa numita rezistență pasivă.

Stimăm convingerile fie-cărui om politic al națiunii noastre. Și tocmai pentru că stimăm convingerea fie-cărui, constatăm în sinceritate rezultatele politice de până acuma. Înșiși pasiviștii recunosc că rîu stăm, ticălos stăm, recunosc că cu pasivitatea am provocat toate desastrela asupra sermanului popor. Urmarea logică este că inteligența română recunoscînd că stăm rîu, simte necesitatea de a se îndrepta rîul. În aceasta sîntem solidari, sîntem una. Vine o nouă întrebare, cum se executăm îndreptarea rîului? Aici neam desbinat, și desbinarea nu datează numai dela conferența din Pesta, ci ea s'a manifestat deja în conferența din Mereurea până la cea din Sibiu la 1881. O parte mare a dis: persistăm în pasivitate și stăm să ne ruineze. Va da Dumnezeu de vre-o forță va sfărma statul ungar, și atunci vom păși și noi. Ceialaltă n'a acceptat această modalitate ci privind de faptă și cu cuvîntul starea actuală de drept în stat, caută cai și mijloace pentru repararea rîului. Nu căutăm care parte se poate legitima în poziția sa de drept. Nici aceea nu discutăm ce datorință are statul ca stat față cu supușii sei între asemenea împregiurări; nu cercăm tostam noi în stare să impedecăm carul statului, făcūt'a gaură în ceriu abstenența noastră politică, încăt am fost considerați la coroană și încăt are dreptul diariul „Neue freie Presse” când dică că legislativa Ungariei a trecut preste noi la ordinea zilei? Nu le discutăm acestea, ci întrebăm pe frații dela „Adevărul” au fost dorințele și aspirațiunile poporului român directive aces ei politice, este ea tot aceea și astăzi? Să nu se uite frații din Bucuresci la împregiurarea că „Telegraful Român” de ađi le pune astfel cestiunea. Dacă i doare inima de soartea poporului român, studieze bine situațiunea și deisene răspuns.

Astfel stăm cu solidaritatea. Maioritatea inteligenței și-a urmat politica eroită, pentru care ea este responsabilă. Activiștii de odinioară pășesc astăzi cu mai multă putere și nu se vor lăsa a fi seduși nici cu solidaritatea observată până acuma, nici cu succesele politice de până acuma nici cu terorizările fără nici o cruțare a presei române. Tot așa stăm și cu totalitatea națiunii. Vorbă mare este ea, și Onorabilul domn scie că ea la noi cu oamenii nostri și inteligența noastră tot vorbă va rămănea.

Succesiunea în politica Marelui Șaguna este „captatio benevolentiae” la adresa cuiva, și noue mult ne pare bine că frații din Bucuresci au venit cu această „captatio” în momentele cele mai potrivite.

Discuțați obiectiv asupra direcțiunii politice dela noi. Pune-vēți mîna pe inimă, dacă nu ve

convine diariul nostru, nu reflectați la noi, dar lucrati în interesul poporului nostru, și noi vom avea mîngăerea că și pe această cale am contribuit la vindecarea ranelor din corpul națiunii române.

Revista politică.

Sibiu, 22 Martiu 1884.

Capitala Ungariei ne prezentează scene de tot picante. Afacerea dela Czegléd a intrat în al doilea stadiu al dezvoltării sale. Deputatul Széll fî insulțat și bătut pe strade în ziua mare. Asemenea și deputatul Ottó Hermán. Bătăușii de astădată nu sînt anarchiștii vestiți în aplicarea vergilor ci ei sînt parte deputați dietali paarte oamenii de condei, propagatori ai culturai în Orient.

Coincidența nu e tocmai stranie. Purtătorii de cultură în Orient prelîngă legătura de sînge cu turcii, legătură botezată de cînd cu peregrinagiul softalelor — mai au și omogenitatea preteșugului. Turcii cu sfoara, cei din Pesta cu fokoșul.

În lume multe sînt posibile. Dacă va merge civilizațiunea progresînd ađi mîne ne vom trezi cu bătaia nu numai în dietă ci și în biserică după principiul biblic: ochiu pentru ochiu.

Ca un ce caracteristic al timpului de față la scirile politice amintim silința ce-și dau o seamă dintre aserorii consistoriului nostru arhidiecezan de a surpa toate instituțiunile fericitului Șaguna. Acestia agitați de unii membrii din comisiunea administrativă a tipografiei arhidiecezane și din fundațiunea „Șaguna” au emis un apel cătră publicul român cerînd spriginirea spre a surpa instituțiunile la a căror conservare i deobligă postul lor și jurămîntul pus pe sînta cruce și sînta evanghelie. Mai pe larg în articolul următoriu.

Tipografii peste tipografii.

Publicul nostru cunoaște deja din Nrul 22 al acestui diariu, că membrii comitetului central național dd. Babeș V., Bariș G., Cosma P., Pap G., Secula G., Trombițaș A., Rațiu I. și Roman V., înființează aici în Sibiu un institut tipografic sub numele de „Atheneul Român” societate pe acțiuni cu un capital social de fl. 100.000 cu scop de a desvolta literatura română prin edarea și tipărirea de tot felul de cărți folositoare poporului român, și a unui diar cotidian.

Se vorbea pe aici, și s'a scris și în foaia noastră, că se mai formează în Sibiu un alt consorțiu, care dela ieșirea dlui Cristea dela redacțiunea Telegrafului au capătat gust de a întemeia un diariu cotidian.

Până acuma nu s'a manifestat acest consorțiu în publicitate, ca să scim cu positivitate persoanele din cari constă; de astădată însă sîntem în pozițiune de a comunica și numele și intențiunea.

Avem în mînile noastre adecă un „Prospect” ddto Sibiu 1 Martie st. n. 1884 subscris de cătră dd. Ioan Bechnitz particulariu în Sibiu, Dr. Aurel Broțe directorul bancei „Transilvania”, Eugen Broțe proprietariu, Nicolae Cristea asesor consistorial, Ioan Dușoiu comerciant în Brașov, Diamandi Manole comerciant și president al camerei comerciale în Brașov, George B. Pop comerciant în Brașov, Simeon Popescu protopresbiter în Sibiu Ioan de Preda advocat în Sibiu și Ioan Slaviciu particulariu în Sibiu.

Acesti domni încă promit tot aceea ce au promis consorțiul dela „Atheneul Român” — va se dică: nici Dlor nu se mulțamesc numai cu diariul cotidian precum se afirma la început, ci imitînd pe Atheneiști, voesc și dēșii „un institut tipografic” — înființarea unei „tipografie naționale independinte”, care va avea chemarea să editeze cărți, broșuri și foi de toată mîna etc. și o foae politică zilnică. Diferința între ambele consorții este numai că:

„Atheneul Român” spune din capul locului, că pentru realizarea scopului seu are trebuință de un

capital social de 100,000 fl. Bechnitz et cons. însă se mulțămesc deocamdată cu un capital social de 40,000 fl. din care la subscriere au să se numere numai 10%.

Consortiul „Atheneului“ este compus din bărbați cu trecut politic cunoscut, cari nu sînt rudiți între sine, ear cestialt numără în sinul seu numai doi membri de acestia, cu atât mai mulți însă rudiți între sine.

Atheneistii n'au aflat de lipsă a accentua, că tipografia are să fie „independentă“ căci aceasta se înțelege de sine; cestialtî însă cugetă că este necesar ca publicul să scie, că tipografia lor va fi „independentă“ ceea ce după părerea noastră este îndreptată la adresa tipografiei archidieceesane.

Atheneistii nu au anunțat că din cine va consta prima „direcțiune“. Cestialtî însă dic „Fundatorii subsemnați își rezervă dreptul a fi ei în trieniul dintăiu Direcțiunea societății.“

Prin urmare, dacă fundatorii „Atheneului“ încă ar face tot așa, cel puțin direcțiunea aceluia ar sta din bărbați independenți fără nici o legătură de sînge sau de cumnație între sine, — din contra între cestialtî din 10 înși sunt:

a) doi frați: Dr. Aureliu Brote și Eugeniu Brote;

b) trei cumnați: Nicolae Cristea, Diamandi Manole și Ioan Dușoiu;

c) cinci membri ai consistoriului gr. or. din Sibiu: Ioan Bechnitz, Eugen Brote, Nicolau Cristea, Simeon Popescu, și Ioan de Preda, cari ca atari au datorința a tinde la înflorirea tipografiei archidieceesane;

d) un membru al comisiunii tipografiei archidieceesane, dl I. Preda, și Secretariul comisiunii dl Ioan Bechnitz;

e) secretariul fundațiunii Șaguna Dr. Aureliu Brote;

f) doi înși scutiți de asemenea necuri; G. B. Pop din Brașov și d. Slaviciu din București, căci în prospect se afirmă un neadevăr când se dice că acest domn ar fi Sibian.

Pentru paritate între frați și între cumnați mai lipsese numai ca al treilea frate, dl Liviu Brote, care este absolut tipograf se devină conducătorul tipografiei, apoi la conducerea afacerilor acestei întreprinderi reclamate de o necesitate urgență vor fi 3 frați și 3 cumnați.

Honnis soit qui mal y pense!

Programa conferenței din Budapesta nu le place acelora, cari nu se pot desface de idea: că românii numai pre lângă autonomia transilvaniei se pot susține; acestia privesc pre românii din părțile unguene ca de jumătate perduți și se nutresc cu speranța, că pre lângă o perseveranță mai îndelungată, totuși mai curînd ori mai târziu, în grad mai mare ori mai mic se va pute recăștiga autonomia și apucînd atunci românii la predominare în Transilvania vor atrage cătră sine ușor și pre românii ungueni. Despre când și cum, nu știu se dea deslușire, pentru-că după direcțiunea în care s'au cristalisat constelațiunile politice a noastre și a Europei preste tot n'au nimic pozitiv, pre ce s'ar potè rădima precalcularea împlinirii acestei dorințe; e mai mult numai o speranță dulce, de care nu vor să se deslipească nici atunci, când vor vedea ei singuri, că a devenit cu totul nerealisaveră, de oare ce toate visurile de aur a unui viitor ferice le-au legat de această speranță, alt viitoriu ferice nu-și pot închipui; lor li-se pare că deslipindu-se de aceasta speranță, poporul român ar trebui să se deslipească de viață; ar trebui să peară.

Pre atari oameni, cari nu vreau să vadă realitatea, schimbarea colosală în toate relațiunile politice, dela nascerea acelor visuri până ađi, nu-i poți capacita, pentru-că deși vîd starea adevărată, nerealisaveritatea idealului lor, totuși le mai place a se ținea de vis. Acestia se vor desmetăci mai târziu, poate așa de târziu, când într'adevăr se vor închide apoi toate celelalte posibilități de mîntuire, de ce să ne ferească ceriul!

Nu le place mai încolo unora programa conferinței din Budapesta dar numai în punctul acela care enunță să ne alăturăm la partida liberală, de oare ce ei n'au încredere cătră astă partidă, și numai prin opozițiune cred a se pute valida interesele române. De oare ce însă opozițiunea moderată e cu totul neamică cauzei noastre naționale, ear despre opoziția estremă despre Cossuthiani, cum ni-ar vre binele, scie tot românul din trecut, nu știu ce să facă, ce partidă se alcătuească: ca partidă de sine stătătoare nu pot reuși cu nimic, ci provoacă nu-

mai toate trei partidele contra sa, ear alăturarea la ori care partidă opozițională i aduce în contra-dicere cu ei însuși, de aceea stau mare parte neresoluți și numai unii din ei vor a se alătura la opozițiunea moderată, prin ce însă vor lucra tocmai în contra intereselor naționalității noastre, de oare ce opoziționalii până n'ajung la cărmă, întru nimic nu pot ajuta cauzei, ear cumcă la cas când ar ajunge la cărmă, ar fi cu totul dușmani naționalității noastre o arată și acum pre față.

Sînt mai încolo mulți de aceia, cari consimțesc pre deplin cu programa conferenței din Budapesta, — dar le vine greu a se coborî depre pedestalu de buni naționaliști, pre care se cred a fi ridicăți până ce stau pe basa programei conferenței din Sibiu — dacă nu sînt siguri, că programa peștană va fi acceptată în toate punctele din partea maghiarilor.

Cetatea în care se cred îngrădiți până ce stau pre lângă conferența din Sibiu e numai o închipuire, de oare-că prin pretensiuni, cari nu e omul în stare a le elupta, na-și căștigă omul nici un nimb, nu-și întărește pozițiunea nici decăt, cu atât mai puțin și-o slăbește dacă reduce acele pretensiuni la aceea ce e posibil a elupta din contra și întărește tocmai pusețiunea prin aceasta reducere, de oarece prin aceasta i se face contrariului cu mult mai greu a ataca asta pozițiune cu arme onorifice, cu armele moralității și rațiunii, cari fie lupta cât de inverșunată, mai curînd ori mai târziu trebuie să învingă.

Pre acestia i provocăm dar în interesul cauzei naționale, care le dăce la animă a bună seamă mai mult, decăt celor cu gura mare, să treacă preste scrupulul amintit, să nu se îngrozească nici de tușul rece, care să va vîrsa asupra capului lor din gurile ce le cască „Gazeta“ „Observatoriul“ și „Luminătorul“ în care i va insera de naționaliști rîi, venatori după posturi, orduri etc. căci tot aceste foi vor ștriga mai târziu osana, dacă ne va succede a seceră rezultate bune pentru poporul nostru;

să nu uite în fine că activitatea politică stă din lupte continue, că fără luptă nu poate fi învingere, că auspiciile, între cari am început acțiunea noastră politică sunt foarte bune, fiind salutată programa conferinței din Budapesta cu bucuria din partea tuturor foilor maghiare afară de opoziționalul „Pesti Napló“ prin urmare așa dicînd din partea întregii opiniuni publice maghiare, că trebuie să ne folosim de asta bună dispozițiune spre a ajuta și cauzei noastre române;

ear în casul neacceptat, când n'am reuși nici noi a înbunătăți soarta popoului nostru întru nimic, ce însă nu o putem crede, atunci ne putem retrage fără de a fi scirbați cât de puțin în onoarea noastră, de oare ce lupta e onorifică, pentru interesele comune a naționalității și patriei noastre.

Să nu întărdie a pasi în acțiune cu toată vîrtutea, de oarece întărdiarea poate aduce cu sine ca să se facă imposibilă, zedarnică, acțiunea începută prin conferința din Budapesta, pentru că opiniunea publică maghiară ar începe a se instreina ear de cătră români, dacă ar vedea că direcțiunea noastră nu prinde rădecini între români, și nu e susținută barem de o partidă însemnată, ce reprezintă o putere considerabilă.

Din două direcțiuni opuse e combătută direcțiunea noastră cu vehemenția.

Întăiu din partea acelora, cari nu vor se vadă deputați români în dieta din Pesta, căroră li jele, ca să reocupe cercurile române; inteligența română; să se aleagă și din români bărbați de stat, oameni de influență în trebile publice, în trebile țerei, cum au fost înainte de 1848 cancelarii de curte br. Iozsica și br. Nopcea, consiliariul guvernial Costea, secretariul guvernial Vajda și alții; a doua din partea acelora, cari se dau de naționaliști mari, dar numai de aceea, pentru ca să-l indulească pe popor cătră sine și apoi să-l belească gros, ori pentru ca să dispună peste cercuri să le poată vinde, să facă geschefturi ca în trecut, — oamenilor din ambele direcțiuni le vine mai bine pasivitatea; aceștia tremură nu cumva se ajungă deasupra direcțiunea nouă, și cei din urmă gescheftari sînt cei mai neobrasnici în atacurile lor, cum ne atacă de exemplu sub numele de „Camill“ un cameleon politic și gescheftariu cunoscut din Budapesta, carele fiind discreditat cu totul și la români și la maghiari nu ese sub numele seu ci și-a ales numele anonim de Camill spre a calumnia asupra bărbaților de direcțiunea noastră în modul cel mai infam și greșos înșirînd la minciuni preste minciuni.

„Viitoriul“.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Sibiu, 21 Martiu. Onorată Redacțiune! În corespondența „Din comitatul Treiscaunelor“ publicată în Nr. 35 de Sâmbătă, 17/29 a. l. c. al „Telegrafului român“ află un feliu de mărturisire de păcate, carea de sigur e la timpul seu în postul pascilor în care ne aflăm. Vin dîlele pocăinței, vine septămîna luminată și ca creștini buni ne este datoriuța a ne lumina unul pre altul. Permițimi dar a me ocupa puțin de aceea mărturisire.

Se dice acolo că „de oare ce cutare cerc electoral temînduși privilegiile și din cauza sdruncinatei sale stăre financiare nice odată n'a fost opozițional — ergo și românii din acel cerc electoral vor trebui să fie oportunisti adoptînduse (?) majorității fără de care ținută, în partea lor cea izolată, ar avè să și atragă numai uri și șicănări.“ Logica aceasta îmi esplică multe împregiurări și aparițiuni din acel comitat și cerc electoral, cari eu până acum nu le am putut pricepe.

Nu voiesc să discut aici, care ținută e oportună pentru românii din Transilvania. Spre aceasta eu ca om singuratic tocmai așa de puțin sunt competent, ca și corespondentele din Treiscaune C—n. și eventualii soți ai săi. Atitudinea politică a unei națiuni are de a-o decide ea însăși în mod legal, la locul și tîmpul său.

Fără îndoială că și în politică poate unul și altul să-și aibă interesele sale proprii, particulari, și pe baza acestora vederile sale separate.

Nu se poate nega nice aceea că oportunitatea e cel mai practic princip în politică. Dară a lucra spre promovarea intereselor proprii cu vîtămarea intereselor generali ale națiunii, căreia aparține; a valida vederile proprii diametral opuse vederilor totalității, aceasta nu mai e oportunitate, ci speculă condamnabilă din punct de vedere moral.

Analisînd pe baza acestora crezul politic al corespondentului C—n din Treiscaune eată unde ajungem.

„Secuii din Treiscaune, temînduși privilegiile; spre a le susține aceste au fost totdeauna și sînt și astăzi guvernamentali.“ Cari sînt acele privilegii?

Dreptul electoral „jure vetere“. Dreptul, ca ori-ce nobil, și lacă nu contribuie cu nici un cruceriu la greutățile statului, să fie alegătoriu. Ce urmează din acest privilegiu pentru națiunea română din Transilvania? Aceea că ea deși în număr preste 1½ milion sforțînduși și toate puterile nu poate scoate mai mult de 2—3 deputați dietali. Mai evidente sînt fructele aceluia privilegiu în secuime. În partea de jos a comitatului Murș-Turda d. e. locuesc preste 20,000 români fosti iobagi, cari astăzi toți au moșioara lor destul de încărcată cu dare. Și totuși din 20,000 locuitori în 3 cercuri electorali abia sînt alegători români 225, pe când în singurul sat secuesc Kibéd cu 2000 suflete (460 familii) sînt 235 de alegători. Nu e satiră de drept, nu e batjocură aceasta asupra neamului românesc?!

„Românii, ca să nu întimpine ură și persecuțiuni, trebuie să meargă și ei cu secuii“ — așa răsonează corespondentele C—n din Treiscaune. Va se dice: românii trebuie să apere în Treiscaune acel privilegiu al secuilor, care sugrumă și nimicesce întreaga națiune română din Transilvania.

E oportun aceasta? Pentru națiunea română de sigur nu. Dar pentru frații nostri din Treiscaune? — Să vedem! Ei de 15 ani încoace au fost tot oportuniști, tot guvernamentali:

Au jucat cum li s'a fluerat, și au conlucrat spre apărarea privilegiului secuilor; și unde au ajuns astăzi? Luați statistica oficială a mîna și la conscrierea populațiunii din 1880 căutați cu lampa lui Diogene după vre-un român în comitatul Trei scaunelor. Nu'l veți afla. Dar veți afla o mulțime de „secui de religiuena greco-orientală și greco-catolică cari înainte de 1880 nu esistau. Funcționarii regimului când e vorba despre români în Treiscaune se provoacă la împregiurarea aceasta, și mai adaugă că însuși românii la conscrierea populațiunii sau dechiarat de secui. Scie dl C—n despre aceste? Dacă nu scie, întrebe pe colegul seu în oficiu, sau întrebe pe inspectorul regese de scoale din acel comitat, ambii i vor da deslușiri detaiate.

„Secuii din Treiscaune sînt materialminte scăpătați, așa dară trebuie să aleagă deputat guvernamental“ — susține dl C—n mai departe. Ei bine, aduce alegerea de deputat guvernamental foloase material? Ce feliu, și cui? Nu putem crede că acolo alegerile se fac cu bani. Și dacă totuși s'ar face așa: păstoriul, care pasce turma sa la astfelu de pășune, strică mai mult aceleia ca cea mai cruntă feară sêlbatică. El călbezesece turma întreagă, pre când feara sugrumă numai o parte.

Da și eu țin să fim înțelepți, să fim oportuniști în politică. Dar nu Heroștrați și Catilinari. Să fim activiști, dacă aceasta ne aduce folos; dar nu cu

prețul de a abdice la existența noastră națională. Să participăm la decidera sorții patriei noastre, dar nu ca poltroni teroristați, sau unelte oarbe căștigătoare cu bani; ci unul pentru toți și toți pentru unul, ca națiune conșcie de sine și de demnitatea sa.

Să fim buni patrioți; dar patriotismul se nu consiste din specula cu cele mai sante drepturi ale poporului, până la metamorfozarea lui în secui de religiuina greco-orientală. „*Perim mai bine în luptă cu gloria deplină, de cât să fim robi iarăș în vechiul nost pământ.*”

Mai presus de toate însă se căutam a fi toți dimpreună acolo, unde ne va lumina Dumnezeu. Vai nouă, dacă pre lângă toate celelalte ne vom mai sfâșia și în fracțiuni, cari se se opugneze între sine. Snopul nu-l poate frânge nici mâna de fer, până mănunchelile le strivesce și un copil.*) Tr.

Varietăți.

* (Concert). Reuniunea de muzică din Sibiu a arangiat alaltăeri un concert cu succes strălucit. Programa a stat din două piese „*des Sängers Fluch*” de Schumann și „*Harpa*” balladă de Felix Dahn, compusă pentru soli, chor și orchestră de Willem de Haan. Esecutarea a fost de model și domnul director de muzică Bella și-a vădut resplătite neobositele ostenele puse în esecutarea acestor piese. Ca soli s'au distins celebritățile musicale din Sibiu.

Când vom fi noi românii în stare să arangiam un concert ca și „Musikverein” Marța trecută. (1)

* (Necrolog) Din Satulung ni se trimite următorul anuțiu funebrel:

Jalnicii și neconsolații fii orfani Ioan, Emilia și Alexandru I. Petric; frații: Nicolae și Georgiu Petric; surorile: Maria și Ana; corpul didactic român din Săcele, cu adencă durere anunță încetarea din viață a preaiubitului lor tată, frate, și coleg Ioan Petric, directorul și învățătorul scoalei române din Satulung, biserica St. Adormiri, vice-president și membru al mai multor corporațiuni.

Și roagă totdeodată pre amicii și cunoscuții, să binevoiască a asista la serviciul funebrel, care se va oficia Marți în 20 Martie (1 Aprilie) a. c. la oarele 11 a. m. în biserica St. Adormiri din Satulung și în cimiteriul căreia se vor astruca și rămășițele sale pământesci.

Satulung 19 (31) Martie 1884.

* (Reprezentațiuni antispiritistice). Luni seara domnul Homes a arangiat a două reprezentațiuni antispiritistice. Desteritatea în escamoteria a pus pre public în uimire, nu mai puțin eleganta în esecutare.

Ce poate Mnemotehnica ne-am convins la reprezentațiunea de Luni.

Reprezentațiunea ultimă de aseară încă n'a lăsat nimica de dorit și publicul din Sibiu va vorbi încă mult timp despre reprezentațiunile domnului Homes.

* (Donațiuni). Dl. Iacob Livescu, avocat în București a oferit museului național de antichități mai multe documente (hrișoave vechi) și anume:

1. Din 1434 al Domnilor Moldovei Iliăș și Ștefan fii lui Alexandru cel bun.
2. Din 1519 al lui Ștefan Vodă.
3. Din 1554 al lui Alexandru Lăpușneanu.
4. Din 1569 al lui Bogdan, fiul lui Lăpușneanu.
5. Din 1575 al lui Petru Schiopu.
6. Din 1649 al lui Vasilie Lupu.

* (Un filoromân) Cetim în „Frația rom. ital.” că după inițiativa cunoscutului filo-român Dl. M. A. Canini profesor de limba română la scoala superioară de comerț din Veneția s'a instituit în acel oraș un comitet pentru a stringe cărți și a le dona apoi bibliotecii centrale din București, ca semn de vie simpatii către națiunea română. Și tot din inițiativa Dlui prof. Canini se vor constitui pentru acest scop comitete și în alte orașe mai însemnate ale Italiei.

* La corespondența aceasta reflectarăm în primul articlu din numărul present. Red.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Ordinea în școală pe timpul prelegerii între oarele de prelegere și la fînitul oarelor de prelegere.

(Disertațiune prelucrată după autori germani, și cetită în adunarea generală a despărțământului Reuniunii din districtul Zarand la 23 Iunie 1883).

Onorată adunare! După praca de 8 ani ca învățătoriu parte la scoale de fetețe, parte la scoala de prunci, și după ce în acest restimp am luat parte unde numai am putut la conferențele învățătorilor; am venit la convingerea că: disertațiunile, ce se învîrt numai în sfera teoriei învățământului — deși ele sînt bine primite de către învățători;

totuși aduc foarte puțin folos. Eată un motiv, pentru carele am prelucrat tema, ce v'am cetit mai înainte, și anume: „Ordinea în școală pe timpul prelegerii, între oarele de prelegere și la fînitul prelegerii.” Cuprinsul acestei teme este de natură mai mult practică, și stă în cea mai strînsă legătură cu progresul în învățământ. Cugetasem și sper a nu me înșela că: asupra acestei teme vom putea vorbi liber ca frați — avînd fie-care din noi ceva de spus.

Un alt motiv la prelucrarea temei a fost și acela că: în scoalele noastre abia vor fi 20% unde se se observe o anumită ordine, carea se corespundă principiilor didactice — deja recunoscute de bune. — La cei mai mulți dintre noi ordinea în școală este ceva raritate. Să nu ne genăm a o spune.

Ordinea este sufletul lucrurilor — *ordo est anima rerum* — ăice proverbul latin. Aceasta mactimă e aplicaveră în toate lucrurile omenesci.

Nicăiri lipsa de ordine nu are rezultat așa fust ca în școală, unde e vorba de instruire și educațiune. Și până când simțul de ordine nu va pătrunde în sângele și carnea fie-cărui învățătoriu, până atunci în școală instrucțiunea și moralul elevilor vor fi lucruri problematice, de realizat.

Dacă sufletul este acela, care dă viață corpului, tot astfel se poate ăice că ordinea în școală este carea dă viață instrucțiunii și educațiunii.

După aceasta introduțiune se vedem dela ce atárnă ordinea în școală; pentru-că ținerea ordinei în școală nu e un lucru ușor, din contră e foarte anevoios.

Ținerea ordinei în școală atárnă dela următoarele împregiurări, și anume:

1. Dela ținuta învățătorului și modul cum vorbește.
2. Dela deosebitele forme de învățământ.
3. Dela modul cum scie se procedă învățătoriu cu elevii, pre timpul deosebitelor discipline.

Relativ la ținuta învățătorului primul postulat este: a) învățătoriu pre timpul prelegerii trebuie se-și aibă locul seu stabilit, de unde se poată privi în față pe toti elevii. Tocmai de aceea este de recomandat, că în ori ce școală de dai domne! masa și scaunul pentru învățătoriu se fie aședate la un loc mai ridicat — pre catedră —. Așa ăicându-se învățătoriu la scaunul seu, se rămână acolo, cât durează oara — escepționând casul când are se lucere la tablă, sau când începe a scrie cu începătorii. —

Eată și motivul pentru ce nu e bine că învățătoriu se și schimbe locul, se se preumbe, se privească pre fereastră, seu se se așede într'un ungiu, de unde nu poate privi în față pre toți elevii.

Este lucru prea cunoscut că cugetând mai adenc asupra unui lucru ni se pare că și ochiul ne este fiesat spre acel lucru. Astfel și din căutat numai, poți cunoașce pe omul cugetător. De altă parte, când aundim pe cineva vorbind și cuvintele lui ne interesează, dorim și se-l vedem, și se-l avem înaintea ochilor. În tocmai așa se întemplă în școală. Toți elevii trebuie se vadă față în față pre învățătoriu.

Privirea directă a învățătorului asupra elevilor ține în ordine întreagă clasa. Unde sînt ăintiți ochii elevilor acolo e îndreptată și atențiunea lor. Din contra preumblănduse învățătoriu sau schimbânduși locul, adeseori el însuși dă ansă la neatențiune. Precăt va fi învățătorul de neastemperat pre atât vor fi și elevii. Și precum ochii elevilor vor privi acum în un loc, acum în altul după învățătoriu; tot astfel va fi distras și spiritul lor. Preumblănduse învățătoriu, elevii ușor pot se facă căte o glumă copilărească, bună oară a se trage de per a se imboldi a și întoarce ochii etc. Un învățătoriu, carele nu și mai află repaus este asemensa paserilor din colivie.

Numai învățătoriu liniscit, poate susține liniscea.

Acomodeze-se învățătoriu în acest punct, capitănelui, carele se postează înaintea campăniei sale; de unde poate privi pre fiecare individ, și deunde comandă se se poate auzi, de către toți.

Aibe-și deci fiecare învățătoriu masa și scaunul seu anumit.

Relativ la învățătoriu ar mai fi multe de ăis, cu privire la îmbrăcăminte, la curețenia ce trebuie se se observe în tot esterionul seu, pre timpul prelegerii, dar aceste sînt de natură secundară. b) Un alt punct tot așa de însemnat, dela cerele atárnă susținerea ordinei în școală este modul cum vorbește învățătoriu. Se scie că primul mijloc prin carele împărtășim altora ideile noastre este: cuvîntul. Pentru ca cuvîntul se-și ajungă scopul, trebuie ca elevul, se ne înțeleagă, când vorbim. De aci apoi și este gîngăvia, sau și numai șiscăiri un defect mare pentru învățătoriu. Formulând primul postulat acela ar urma că: organele vorbirei trebuie se le aibă

fiecare învățătoriu deplin dezvoltate. Este posibil însă și aceea, că cineva se vorbească destul de curat și cu toate aceste se nu-l înțeleagă nici un elev. De aci apoi se ivesce al doilea postulat: 2. învățătoriu se nu vorbească prea încet, căci atunci nime nu-l înțelege, și totul e îndesert; cu atât mai puțin, se nu vorbească prea iute învățătoriu, căci atunci nu-l pot urmări elevii, și el va deveni o moară, ce umblă fără bucate.

Vorbească așa învățătoriu, încât cel din urmă cuvînt se-l poată auzi întreg, fie-care elev. Ferească-se învățătoriu a nu mănca cuvintele sau a le rosti de jumătate

Relativ la limbăgiul învățătorului: elevul trebuie se înțeleagă fiecare cuvînt.

Este cu totul greșită procedura învățătorilor tineri, a vorbi cu pruncii în o limbă mai înaltă, căci ce ne va folosi a ăice unor începători: „nu fiți petulanți, moralitatea voastră nu me satisface etc.” Să nu uităm că limba cultă nu o învățăm într'o di, ci în timp de mai mulți ani, și pre lângă studiu continuu. Ar fi cu totul greșit a păși cu cuvinte neînțelese de elevi.

Tot așa de trist este a folosi cuvinte pe cari înșine nu le înțelegem pe deplin. Nu mai puțin trebuie se se ferească învățătoriu, ca se nu tollosească provincialismii, cuvinte triviale; ear de cuvinte de origine străină se se ferească, buna oară cum se feresce de foc. În acesta categoria ar fi cuvinte ca următoarele: *ugyan, tisztás, richtig, járásbiráu, abros, tecărdu, cheschenyeu, sau provincialismii că: jin (vin) pcee (cheie) pcita (pita) fașe (face) etc.*

Mai departe vorbirea învățătorului se fie fluentă adecă cuvintele în propusețiune, se nu fie ăise unul după altul în prea lungi intervale. În acest cas elevii ușor își perd paciența în urmărirea ideilor ce desvoaltă învățătoriu.

Învățătoriu se nu strige prea tare în propunere, pentru că prin aceasta numai și încordă îndesert plămânile; și apoi elevii din contră vor respunde prea domol. Strigătul în școală, produce tremă în prunci, așa încât adeseori, pruncii și ăic: mi frică se răspund.

Învățătoriu se întoneze și accentueze vorbele după geniul limbei sale. Astfel este rea intonarea cuvîntului: America cu accentul pre primul a, sau Africa, cu accentul pre i. (Va urma).

Notificare din partea redacțiunei.

Domnul Nicolau Ivan, diacon și învățătoriu în Săliște cu provocare la multele neplăceri ce i se causează sub cuvîntul că densus ar fi scris corespondența publicată de noi în Nr. 29. și subsemnată „Argus” ne roagă se facem declarațiune în ce priveșce raportul dintre amintita corespondență și persoana DSale. Din partea noastră declarăm că nu domnul Ivan ne-a trimis aceea corespondență, ci o persoană onorabilă, care nu este a se căuta în Săliște.

(Redacțiunea.)

Numărul de adi conține un inserat interesant. Cu evitarea unui mijlocitoriu ajunge cumpărătoriu și consumantul a-și procura nemijlocit. 1. Fie-care firmă trebuie se fie isvor nemijlocit. 2. Se estradee la dorință mărfuri efține și de valoare. 3. Mărfurile însemnate cu stea la administrațiunea anunțiului se capătă cu 10% mai efține ca procurate directe. 4. O carte de corespondență ajunge ca omul se poată procura ori și ce. Mărfurile se trimet după puțină în un pachet. 5. Cu cine comandă mărfuri corespundem gratuit. 6. Mărfurile peste 10 fl. până la 5 chilo se espedează gratuit. 7. Reprimim mărfurile cari nu convin. 8. Vîndătorii primesc rabatele ca și dela firme. 9. Se poate solvi în rate. 10. La comande trimitem carte de corespondență, pe care cumpărătorul ne încunoscătează despre complăcerea sau jalba sa. A se vedea inseratul „Unicul” etc.

(Mijloc de cură.) Tuturor căși sufer de epilepsii, convulsiiuni (șgărciuri) și de nervi le putem recomanda un metod renumit în lumea întreagă, recunoscut de cele mai înalte autorități medicinice, așa ăicînd minunatul metod de cură al dlui profesor Dr. Albert, în Paris, place du Trône, 6; deci fie-care bolnav se se adreseze cu deplină încredere la susnumitul și mulți și vor dobîndi sănătatea, deși au desperat deja de a o mai reavé. În casa dlui profesor toți cei ce sufer de nervi vor afla locuință linistită, cei lipsiți de mijloace vor fi considerați; cum am înțeles din isvor sigur, preșurile capitalei universale Paris sînt relativ foarte efține. Tractament și prin corespondență, dacă se va trimite istoricul detaiat al bolii. Trebuie se mai observăm, că dl profesor Dr. Albert va pretinde onorar numai după ce se vor vedea rezultatele curei.

Loterie

Mercuri în 2 Aprilie 1884.

Sibiu: 41 50 56 20 64

Bursa de Viena și Pesta.

Din 1 Aprilie n. 1884.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	121.75	121.50
Renta de aur ung. de 4%	91.80	91.80
Sorți unguresci cu premii	116.75	117.—
Sorți de regularea Tisei	114.10	114.—
Datorie de stat austriacă în hârtie	80.—	79.90
Datorie de stat austriacă în argint	81.05	81.05
Renta de aur austriacă	101.90	101.75
Sorți de stat dela 1860.	136.50	136.50
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina”	—	100.80
Datorie de credit austr.	79.80	79.80
Galbin	5.68	5.69
Napoleon	9.61	9.61
London (pe polița de trei luni)	121.30	121.30

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului de paroch devenit vacant în parochia de a III clasă Cărgiț cu filia Breteiu în protopresbiteratul Devei se scrie prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foaia arhidieceșană „Telegraful Român.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

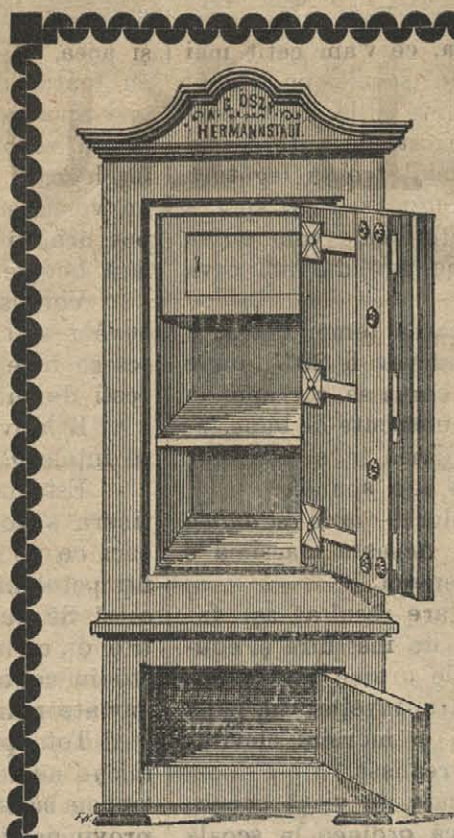
1. birul în naturale dela 140 numeri de case à o măsură de cucuruz sfârmit, și stola usuată.

2. Un loc de 2 jug. în matara arătoriu și țenaș și eventual și în filia. Toate aceste computeate dau un venit anual de 250 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne suplicile lor de concurs instruite în sensul Statutului organic și a Regulamentului cunșuesal dela 1870 pentru parochii, la subsemnatul oficiu ppresbiteral în termenul fiesăt. Deva, 14 Martiu 1884.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Devei, în conșelegere cu comitetul parochial.

Ioan Papiu,
protopresb.

A. G. Öszy,

fabricant de casse,

în Sibiu, Neustift Nr. 9,

recomandă ca fabricat propriu

Casse de bani și cărți

construite de densus însuși astfel încât nu se pot descuria decât numai prin cumpărătorul inițiat,

solide și sigure contra pericolului de foc și de spargere,

în forme și mărimi diverse, cu prețurile mai eține decât în alte fabrici.

CASSELE

se pot vedea în susnumitul local de fabrică de cătră toți căți doresc a reflecta.

! Important !

Ciitorii noștri cari doresc a avea gratis un ziar-Popular precum și un supliment de modă care coprinde și note musicale, să bine-voiască a trimite o cartă postală cu adresa D-lor, cătră administrația „Necesarului” București.

[701] 3-5

Demn de atențiune!

PILEPSIE

CONVULSIUNI (sgârciuri)

ȘI

BOLNAVI DE NERVI.

Află ajutoriu sigur prin metoda mea. Onorariu numai după ce se vor vedè rezultatele. Tractament prin epistole, sute de indiviđi vindecați.

Profesor Dr. Albert.

Pentru deosebitele succese din partea societății științifice franceze distins cu medalia cea mare de aur clasa I-mă,

[648]

6. Place du Trône, Paris. 15

Unicul, cel mai avantajos și mai bun mod de comandare!

Articuli și lucrurile înșirate se pot comanda dela firmele numite de primul rang mai avantajos și mai sigur numai și esclusiv dela redacțiunea

„Anunțul internațional”

(Budapesta VII. Károlykőr 7).

Se garantează următoarele **avantajie**: 1. Articuli și lucruri numai de calitate cea mai bună se expediază dela firmele de primul rang celor ce fac comande, numai cu prețurile originale, după curant original. — 2. Comandatorul poate să-și acopere toate trebuințele printr-o singură cartă de corespondență și poate economisa separat speșele de expedițiune. — 3. Din prețul fixat pentru articuli și lucrurile marcate cu o stea **dăm rabat** 10% și dela 10 fl. în sus expedim toate franco. — 4. Comandele și corespondențele respectivului le efectuim gratuit. Spedițiunile le îngrigescă expedițiunea română a D-lui Stănescu.

Pentru fie-care comandă oferim garanție întreită: din partea firmei, a spediturii și a redacțiunii „Anunțul internațional”.

I. Specialități de cură.

Spirit de vin acid Brázay, pentru 42 de boale diverse, de un efect ne mai pomenit, neapărat de lipsă în ori ce casă. Prețul 80 și 40 cr.

Cafea Ungaria. Dela Szalady Antal. Pentru dureri de stomach, dissenterie. Efect minunat de bun. Pentru sênătoși de neprețuit. Un chilo 1 fl. 20 cr.

Plastru universal pentru rane, Forty, vindecă ori ce rană la moment. După curant. Unsoare de rane universală de M. Weisz, prețul 30, 50 cr. și 1 fl.

Beri sanitare Hoff Ioan 1 ploscă 60 cr. Zacharicale smălțuite 20 cr., esență de malt 70 cr. **Strausz B.** bere de piept, pilule recoroitoare și pastile de pe piept. După curant. **Pilule sanitare carpatine** contra tusei, scrofulelor și contra durerilor de piept din magazinul principal al lui Friedrich cu 21 cr.

Specialități de cură din magazinul principal al lui Török József: Pentru prășirea de barbă 2 fl. 60 cr. Vas bravais 3 fl. Recomandăm în deosebi:

Esență de ochi de Dr. Lebois, apă de cură pentru ochi franceză, de un efect mare și pentru întărirea ochilor sênătoși, indispensabilă pentru ori ce familie îngrigiată de organele vederei la membrii sei; neapărat de lipsă pentru ochi slabi, bolnavi și cășunători de durere și în genere pentru ori ce boală sau incomoditate de ochi, ca o medicină din cele mai escelente de soiul acesta de cură și recunoscută ca cea mai bună și recomandată din partea celor mai autorizați doctori de medicină.

Esență de pelin. Medicament premiat cu medalia de aur, bun pentru emoride, lipsă de apetit etc. Amestecat cu vin dă pelinul cel mai escelent. Plosca mare (de 1 1/2 litră) 3 fl. 50 cr.

Flanel pentru reumatism din farmacia lui Török Josef.

„Săpun din planta „Sultana”, soiul Nemencsek, pentru boale de piele, pete de ficat, pete pe față, mătreață și contra migrenei. Prețul 35 cr.

Din farmacia lui Fácányi se capetă următoarele specii de cură: 1. **Mustarul dulce** de Fácányi. Cu efect extraordinar și eminent sigur contra catarului de gât, intestine și stomac etc., în casuri de lipsă de apetit, recunoscut de mai mulți cu recomandațiuni numeroase, veritabile și sincere. Prețul: 1 fl. sau 50 cr. — 2. **Săpun Fhenil**, cel mai bun săpun de cură 1 fl. — 3. **Spirit de vin serat** în compozițiunea cea mai veritabilă unicul cu efect sigur, 80 și 40 cr. — 4. **Papir contra reumei**, vindecă momentan ori ce durere de dinți, cap și reumă.

Prește acest preț toate specialitățile de medicamente după curant.

II. Parfumerii.

Puder-Blaha din parfumeria lui M. Müller. Tot acolo se află ori ce feliu de pudere și parfumuri. — „**Juno-crème**” **Jaulus** din materie fără ingrediente minerale și nesticăcioase, contra petelor, pete de ficat, 1 fl. 50 cr. „**Juno-pasta**” pentru albirea ca neaua a feții — 2 fl. — „**Juno-puder**” 60 cr. Recomandate în modul cel mai favorabil de instituttele chemice din Viena și Budapesta. Parfumerii indispensabile pentru toaletă.

Medicament nou unguresc pentru coloratul părului pentru redobândirea coloriei naturale. Specia Tokody prețul 2 fl. 50 cr.

Săpun parfumat Sultana. Indispensabil în ori ce budoar, de un efect recunoscut extraordinar. Prețuri 3 bucăți 1 fl. Soiul Nemencsek.

Medicament pentru creșterea părului. Secretul familiei a lui R. Hausner. Prețul 1 fl. 40 cr.

Prește acest preț ori ce parfum după curant.

III. Articuli de economia casei.

Fabricatele din „Prima fabrică ung. de unsoare neagră de piele” (Schuhwichse). Unsoare neagră pentru pei 1 fl. 20 cr., galbină 1 fl. 50 cr. Lac dublu venețian 60 cr. de Nemencsek, speditorul de curte a archid. Iosif. Speditor militar, polițian etc.

Cleiu universal rece de Singer. Pentru cleirea bușilor, sticlelor, pipelor, bucăților de lemne și a peilor 30, 50 și 80 cr.

Poleitură de lac Mosánsky. Pentru curățirea metalelor — soiul Nemencsek 10 cr. **Prav contra insectelor de Polseh** 1 fl. **Prav pentru stêrpirea cloșanilor de Reiss** 1 fl.

Articuli de modă, vestminte.

Articuli de modă pentru bărbați și schimburi de B. Roman, croitor. Vestminte albe sanitare și îmbrăcăminte de Dr. August Jäger din magazinul principal din Budapesta. Pălării din magazinul principal al lui Nyerges.

Articuli de modă pentru femei dela speditorii de curte Monasterli și Kuzmik. Vestminte femeesci dela Friederich, din croitoria principală a fostilor Alter și Kiss.

Papuci din fabrica lui Lörincz István, pentru bărbați, dame și copii.

Prește acest preț curantul normal.

Felurimi.

Se recomandă produsele de spirit, drojde de bere, liqueur, rum și esența de oțet, din fabrica societății Gschwindt.

Mobili de casă, dela I. Benyovics. Scaun excellentiar, pentru 16 scopuri de C. Schöberl. Căși de bani, de Fr. Wiese, speditor de curte. **Mobili de fer**, de H. Stitz. **Porțelan și vase** dela speditorul de curte T. Hüttl.

Sticlării din fabrica lui Stölzle și fi. **Trăsuri și calesce** din fabrica lui Iosif Bogdan. **Recuisite pentru cai** de L. Szigeti. **Recuisite din gimnastică**, unelte, petri de moară, recuisite de cuină, de Geitner și Rausen.

Biliard și mese de joc de J. Gyöngyöșsy. „Ariston” instrument musical ce cântă de sine, 25 fl., din magazinul principal. „Orchestrion” orchestru admirabil, cântă de sine, dela 1000 fl. în sus, din fabrica principală. **Clavire** din fabrica lui Lédeczy.

Pusci de vênat, pistoale etc. la speditorul de curte Kirner. **Recuisite de vênat** și pentru călătoria, dela T. Kertész

Mașini economice, englezesci, franțozesci, nemțesci, americane și din patrie ale D-lui G. Tarnóczy, recunoscute ca cele mai bune în monarchie. Decorate la toate esposițiunile cu medaliele de clasa primă. **Mașini de cusut** de Neidinger. Instrumente necesarii la măiestrii de Geitner și Rausen.

Cele mai eminate vinuri spumegătoare din Francia, dela L. Müller, reprezentantele firmei Jaques Louis Frères în Budapesta Grand vin dela courone 3 fl. 80 cr. Carte blanche 1-ère chois 3 fl. 50 cr.

Essenții pentru gățirea liqueur-elor de ori ce soi, din fabrica lui A. Watterich.

Portrete succese frumoase, din laboratoriu lui J. Neumann, Zugrăviă de cărbune 3 fl., de cretă 6 fl., de oleu (mărimea întreagă) dela 8 fl. în sus. Icoanele se remit nevătămte. **Stindarde** cu portrete pentru alegeri, din laboratoriu lui J. Neumann.

Lucruri de gravură, sigile, stampilii, marce de sigil, monograme, cu prețul cel mai ețin.

Cu un cuvânt, ori ce obiect și articlu, se gătesce și se trimite conform tarifei tipărite.

Primul loc central de speduire a tuturor productelor, articilor și fabricatorilor de esport din Ungaria (vin de Tocai, Ménes, din ținutul Balaton, prin L. Vossy, bere de Kőbánya, dela Ditrich și Gottschling, pipă de Semnitz dela F. Heiler, fer unguresc, otiel etc. dela P. C. Vadhus, lampe, papir, săpun, paprica (ardeiu) de Seghedin etc.), procurându-le toate dela isvoarele cele mai directe, cu prețuri fiesate și cu prețul stabilit în tarifa respectivelor firme. E de ajuns a adresa o cartă de corespondința la redacțiunea:

[671] 7-7

„Anunțul internațional”.

(Budapesta VII. Károly kőrut 7.)

Efectuare promptă, onorabilă și grabnică.